

Fruitbomen in de tuin: Herfstappel 'Topaz', edelsteen onder de schurfftolerante rassen. Geschikt voor ecologische fruitteelt.

Door [Guy De Kinder](#) - www.fruitabc.be

Malus domestica 'Topaz', is schurfftolerant en zeer productief. Topaz is een milieuvriendelijk te telen appelras. In kwetsbare gebieden (veel sloten, geen windhagen) is de milieudruk op het oppervlaktewater als gevolg van appelteelt vaak groot. Met de teelt van Topaz is deze milieudruk sterk te reduceren, omdat het ras schurfftolerant is. Topaz wordt soms "de edelsteen onder de schurfftolerante rassen" genoemd, omwille van de vruchten die sappig en zoetzuur aromatisch zijn. (Elstar niveau).

Oorsprong van *Malus domestica* 'Topaz':

Malus domestica 'Topaz' is afkomstig van het "Veredelingsstation Strizovice - Instituut voor Experimentele Botaniek" te Praag en werd bekomen uit een kruising van 'Rubin' x 'Vanda' (1984).

Pas in 2000 kwam dit ras in de handel. In 2002 werd de rode mutant 'Rode Topaz' gevonden.

Aantrekkelijke middelgrote vruchten. (Klik op de afbeelding)

Boomkenmerken van de Topaz- herfstappel:

'Topaz' is matig tot sterk groeiend. De takken hebben de neiging om opwaarts te groeien. De boom groeit iets steil en redelijk breed uit. De takbekleding met vruchthout is goed.

Een steile kopgroei, maar de vruchtzetting is zelfs daar goed. (Klik op de afbeelding)

De meeste takken zijn tamelijk vlak ingeplant. De productie is vroeg, regelmatig en zeer goed.

Dit ras is meestal goed bestand aan appelschurft (Vf-ras) en matig gevoelig voor meeldauw. Na aanpassing/ mutatie van de schurftpopulatie in onbespoten percelen kan 'Topaz' toch zeer gevoelig voor schurft zijn. De resistentie is immers gebonden aan één enkel gen, wat voor gevolg heeft dat er een kans bestaat dat ze doorbroken wordt door mutatie van de schurftschimmel.

Enkele onderhoudsbehandelingen tegen schurft worden daarom aangeraden. De bomen zijn erg vatbaar voor vruchtboomkanker, **stambasisrot**, roze appelluis, bacterievuur en kurkstip.

Het probleem van de bijzondere gevoeligheid voor stambasisrot (*Phytophthora cactorum*) is op te lossen door een tussenstam zoals 'Zoete Aagt' te gebruiken ofwel door op ca 80 cm boven de grond te enten. Aangestaste bomen zijn niet te redden en kunnen best na de oogst zo spoedig mogelijk opgeruimd worden.

Vruchtkenmerken van Topaz-appel:

Topaz is een kleinvruchtig, kortstelig appelras dat jaarlijks tijdig moet gedund worden om een goede vruchtgrootte en kwaliteit te krijgen.

Topaz wordt meestal in twee- of driemaal geplukt, tussen einde september en half oktober, ongeveer 1 week voor de pluk van 'Golden Delicious'. De rode mutant 'Red Topaz' is ongeveer 1 week vroeger te plukken.

Het is een tamelijk kleine, platte, licht verruwde vrucht.

De grondkleur is groengeel, terwijl er een roodoranje, iets gestreepte dekkleur aanwezig is.

De vruchten hebben na bewaring een typische vettige schil. De vruchten blijven stevig en hebben een lang uitstalleven.

Bij voorkeur pas eten na minimaal 1 maand bewaring. Tot de jaarwisseling nogal zuur. Daarna zoetzure aromatische smaak.

De vruchten zijn hard, hebben veel zuren en een aromatische smaak. Het vruchtvlees is geel, fijnkorrelig van structuur, sappig en vast.

Bijzonder rijk aan vitamine-C.

	Jan	Feb	Mrt	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
Bloeitijd												
Pluktijd												
Bewaartijd												
Groei	Groei: matig, groei­kracht sterk afhankelijk van de bodemomstandigheden. Op herinplant vaak zwak.											
Gebruik	Verse consumptie en verwerking tot sap. Vanaf januari ideaal op smaak (zoetzuur en aromatisch)											
Plantafstanden	Hoogstam				Halfstam				Laagstam			
									Op 2 meter op 'M9' of op 'MM111'			

Goede bestuivers	<p>'Topaz' bloeit middentijds tot laat en heeft goed stuifmeel. Kruisbestuiving is noodzakelijk. Geschikte bestuivers zijn o.a. 'Alkmene', 'Braeburn', 'Delcorf', 'Discovery', 'James Grieve', 'Pilot', 'Rubinette', 'Santana' en 'Wellant'. Ook de sierappels 'Everest', 'Golden Gem' en 'Golden Hornet' zijn bruikbaar.</p> <p>Zie algemeen overzicht bestuivingstabel voor appels (Zie bij Malus)</p>
Windvastheid	<p>Tamelijk goed windvast en weinig last van late val.</p>
Opbrengst	<p>'Topaz' is weinig gevoelig voor beurtjaren. 'Topaz' is een productief herfstras voor liefhebbers en biologische fruittelers die toch aan een beperkte schurft- en meeldauwbestrijding willen doen. Het is een belangrijk ras in de biologische fruitteelt.</p>
Gevoeligheid voor ziekten	<p>Meestal niet vatbaar voor appelschurft. Weinig tot normaal vatbaar voor echte meeldauw. Erg vatbaar voor stambasisrot, vruchtboomkanker en roze appelluis.</p> <p>In regenrijke zomers zijn de vruchten gevoelig voor regenvlekkenziekte.</p> <p>Bij voorkeur enten op de onderstammen 'M9' en 'MM111'. Best een tussenstam gebruiken zoals 'Dubbele Zoete Aagt' die tolerant is voor stambasisrot.</p> <p>Topaz-bomen worden tamelijk hoog op 'MM111' veredeld om stambasisrot te voorkomen. De onderstam 'MM106' is af te raden omwille van de gevoeligheid voor stambasisrot.</p> <p>Zie ook de lijst van ziekten en plagen</p>

Fruitmot of appelmade

(Klik op de afbeelding)

Normale vatbaarheid voor de fruitmot of appelmade. Verzamel regelmatig de aangetaste vruchten en vernietig ze.

Zonnebrand

(Klik op de afbeelding)

Vruchten die teveel in de zon hangen kunnen beschadigd worden door zonnebrand. Probeer niet te veel zomersnoei tegelijk te doen, zodat de vruchten beschermd zijn door bladeren. Vooral bij extreme temperatuur kan dit optreden.

Bronnen:

<http://www.fleuren.net/>
<http://boomkwekerijdelinde.be/> (Bart Dequidt)

Voor meer teeltinformatie:

<https://twitter.com/gdekinder>

[Plukken van bewaarappels.](#)

Zie [Groente & Fruit Encyclopedie!](#)

[Terug naar index](#)

Terug